

Dato: 12. november 2004

Notat

Fra: Kredittilsynet v/Finans- og forsikringsavdelingen

ENKELTE TEKNISKE ENDRINGER I FORSIKRINGSVIRKSOMHETSLOVEN

Kredittilsynet vil foreslå tre endringer i forsikringsvirksomhetsloven av mer teknisk karakter.

Anvendelse av lovens konsesjonskrav i § 2-1 på utenlandske forsikringsselskaper

Forslag til nytt femte ledd i § 2-1

Bestemmelsene i første ledd gjelder ikke for selskap som har sitt hovedsete i en annen stat som omfattes av Det europeiske økonomiske samarbeidsområde

Formålet med dette forslag er å presisere at utenlandske EØS forsikringsselskap kan drive virksomhet i Norge med basis i den konsesjon de har fått fra myndighetene i hjemlandet. Hvilke regler i forsikringsvirksomhetsloven med tilhørende forskrifter som gjelder for disse selskaper følger av forskrift 22. september 1995 nr 827 fastsatt i medhold av lovens § 2-4 siste ledd, § 12-6 siste ledd og § 12-7 siste ledd.

Anvendelse av lovens § 3-6 ved overdragelse av større forsikringsporteføljer

Forslag til endring i § 3-6 første ledd:

Sammenføring (fusjon) og deling (fisjon) av forsikringsselskaper og morselskaper til forsikringsselskaper, kan ikke gjennomføres uten Kongens tillatelse. Likt med deling regnes avhendelse av en vesentlig del av virksomheten, herunder forsikringsportefølje. Kongen avgjør i tvilstilfelle om en avhendelse omfatter vesentlige deler av selskapets eiendeler.

Formålet med dette forslag er å presisere at kravet om konsesjon også gjelder når et forsikringsselskap overdrar en større del av sin forsikringsportefølje til en annen. Konsesjonskravet for erverver følger av finansieringsvirksomhetsloven § 2a-3 annet ledd. Det bemerkes at det ville gitt et bedre og mer oversiktlig bilde dersom konsesjonsplikten, også for *erverver* ble tatt inn i forsikringsvirksomhetsloven § 3-6, slik at erverv av en vesentlig del av virksomheten til et forsikringsselskap ble likestilt med fusjon.

I så fall vil forsikringsvirksomhetsloven § 3-6 første ledd lyde:

Sammenføring (fusjon) og deling (fisjon) av forsikringsselskaper og morselskaper til forsikringsselskaper, kan ikke gjennomføres uten Kongens tillatelse. Likt med sammenføring og delling regnes overtakelse eller avhendelse av en vesentlig del av virksomheten, herunder forsikringsportefølje. Kongen avgjør i tvilstilfelle hva som anses som vesentlige deler av selskapets eiendeler.

Overdragelse av forsikringsporteføljer vil også være regulert av forsikringsvirksomhetsloven § 3-8 i tilfeller der porteføljen er tegnet i et selskap med hovedsete i EØS området etter reglene om filialetablering eller grenseoverskridende virksomhet. Bestemmelsen er en gjennomføring av forsikringsdirektivenes regler for porteføljeoverdragelser, jf. også forskrift 22. mai 1996 nr. 506 om overdragelse av forsikringsportefølje tegnet etter reglene om etableringsrett eller utveksling av tjenesteytelser fastsatt med hjemmel i forsikringsvirksomhetslovens § 3-8.

Til bestemmelsene i forsikringsvirksomhetsloven § 3-6 og også § 3-8 bemerkes det at også forsikringsvirksomhetsloven kapittel 10 har bestemmelser om fusjon. Det bør vurderes om det vil gi en bedre oversikt om bestemmelsene om fusjon ble samlet i samme kapittel, enten i kapittel 10 som i gjeldende lov har overskriften "Avvikling og fusjon", eller om kapittel 10 bør begrenses til bestemmelser om avvikling, og at fusjonsbestemmelsene tas inn i kapittel 3 som omhandler "alminnelige regler om forsikringsselskaper". Det vises til at systematikken i særlovgivningen for andre typer finansinstitusjoner enn forsikringsselskaper tilsier at § 3-6 flyttes til kapittel 10, (jf. sparebankloven kapittel 8, forretningsbankloven kapittel 6, finansieringsvirksomhetsloven § 3-6 for finansieringsforetak. For morselskap i finanskonsern gjelder finansieringsvirksomhetsloven §§ 2a-14 og 2a-15). Motsatt hører bestemmelser som ikke berører det rent selskapsrettslige naturlig hjemme i kapittel 3. I hvert fall bør ikke § 3-6 og § 3-8 skilles. Hvis bestemmelsene flyttes til kapittel 10 bør kapitteloverskriften vurderes.

Anvendelse av lovens § 3-8 ved overdragelse av porteføljer mellom norske forsikringsselskap.

Forslag til endring i § 3-8 første ledd:

Overdragelse av hele eller deler av et selskaps forsikringsportefølje krever tillatelse fra Kongen når forsikringsporteføljen enten er tegnet etter reglene om etableringsadgang eller etter reglene om adgang til å yte tjenester som følger av EØS-avtalen, og forsikringsporteføljen ønskes overdratt til forsikringsselskap med hovedsete i EØS-området. Bestemmelsen i første punktum gjelder også når forsikringsporteføljen overdras mellom forsikringsselskap med hovedsete i samme EØS stat.

Forsikringsvirksomhetslovens § 3-8 med tilhørende forskrift er basert på regler om overdragelse av forsikringsporteføljer fastsatt i forsikringsdirektivene. Formålet er å presisere at anvendelsesområdet til bestemmelsene om porteføljeoverdragelser også gjelder ved overdragelse av porteføljer mellom selskap som har hovedsete i samme EØS stat dersom de aktuelle forsikringsavtaler er tegnet i henhold til direktivets regler om filialetablering og grenseoverskridende virksomhet.

Ved innføringen av forsikringsvirksomhetsloven § 3-8 ble det i Ot. Prp. nr. 77 (1993-94) s 16 flg. lagt til grunn at forsikringsdirektivenes regler om overdragelse av forsikringsporteføljer bare gjelder når forsikringsporteføljen overdras over landegrenser (og overdragelse av portefølje fra filial i Norge av forsikringsselskap med hovedsete utenfor EØS til forsikringsselskap med hovedsete i Norge). Tilsynsmyndighetene innen EØS har senere kommet frem til en omforent forståelse av direktivets regler som går ut på at direktivenes regler om overdragelse av portefølje også gjelder ved overdragelse mellom to selskaper med hovedsete innen samme stat, forutsatt at de aktuelle forsikringsavtaler er tegnet i henhold til direktivets regler om filialetablering og grenseoverskridende virksomhet.

Det vises til følgende utdrag av Samarbeidsprotokollen utarbeidet i regi av EUs Forsikringstilsynskonferanse hvor Kredittilsynet også deltar hvor det bl.a. heter under punkt 3.1.6:

The provisions of Article 12 of the Third Non-life Directive and Article 11 of the Third Life Directive apply in all cases of transfer of portfolios of Community undertakings.

.....

When the head office of the accepting undertaking and that of the transferring undertaking are not in the same Member State, the home State authority of the transferring undertaking must also obtain a certificate of solvency from the home Member State of the accepting office stating that the accepting undertaking has at its disposal the necessary solvency margin, taking into account the transfer.

Kredittilsynets vurderer også endringen i forsikringsvirksomhetsloven § 3-8 med tilhørende forskrifter for å være av tekniske endringer da tilpasningenes formål bare er å gi regelverket samme innhold som det regelverket har i andre EØS stater.

En tilpasning av det norske regelverk til den forståelse av direktivets regler som Samarbeidsprotokollen baserer seg på krever også enkelte endringer i forskriften som er fastsatt med hjemmel i lovens § 3-8. Forslag til endringer i forskriften følger vedlagt.

Forslag til endringer i § 1-1 i forskrift om overdragelse av forsikringsporteføljer:

Forskriften gjelder overdragelse av forsikringsportefølje som er tegnet i henhold til reglene om etableringsrett eller i henhold til reglene om utveksling av tjenesteytelser i avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, jf. forskrift 22. september 1995 nr. 827 om forsikringstjenesteytelser og etablering av filial av forsikringsselskap med hovedsete i annen stat i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde og forskrift 11. oktober 1995 om norske forsikringsselskapers forsikringstjenesteytelser og etablering av filial i annen stat i det europeiske økonomiske samarbeidsområde.

Forslag til endringer i § 1-3 femte ledd i forskrift om overdragelse av forsikringsporteføljer:

Filial: et etablert forretningssted i en annen stat innen Det europeiske økonomiske samarbeidsområde enn den stat selskapet har sitt hovedsete.

Forslag til endringer i § 2-1 første og annet ledd i forskrift om overdragelse av forsikringsporteføljer:

Forsikringsselskap med hovedkontor her i riket kan, etter tillatelse fra Kredittilsynet, overdra hele eller deler av forsikringsporteføljen som er tegnet etter reglene om etableringsrett eller reglene om utveksling av tjenesteytelser, til forsikringsselskap etablert i Norge eller i en annen stat i EØS.

Før tillatelse kan gis, innhenter Kredittilsynet fra tilsynsmyndigheten i hjemstaten til det overtakende forsikringsselskapet, (dersom dette ikke har hovedsete i Norge) bekreftelse på at det overtakende forsikringsselskap har den nødvendige solvensmargin etter at det er tatt hensyn til overdragelsen.